

NAGYKÖRÖS és VIDÉKE

Poliikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület“ hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Deák-tér 31. Telefon szám: 78. Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér. Felölös szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K VIDEKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyes száma ára vasárnap 14, hétköznap 6 fill Nyitlter soronkint 80 fillér.</p>
--	--	---

A tehetségek utja.

A német birodalmi kancellár nagy beszédet tartott a mult héten a berlini birodalmi gyűlésen. Ez a nagy beszéd politikai tartalmánál fogva — azért ami benne volt és azért, ami nem volt benne — nagy szenzációt keltett az egész világon.

Mi azonban nem akarunk ennek a beszédnek politikai részével foglalkozni, nem a mi feladatunk a politikai eseményeket figyelemmel kísérni, de ki akarunk ragadni egy, egyetlenegy rövid mondatot a birodalmi kancellár beszédjéből, amely mondat már valami fénysugárt vet a jövő sötét-ségébe.

A birodalmi kancellár azt mondta ugyanis, hogy a háboru után megnyilik az ut a tehetségek számára.

A nemzetek jövő fejlődése szempontjából rendkívül nagy jelentősége és fontossága van ennek a kijelentésnek. Tudtuk nagyon jól már a háboru kitörésekor, de azóta százszor és ezer-szer tapasztalhattuk, hogy a háboru ezer új tanulságot és eredményt vet fel naponta és minden háborus eseménynek, epizódoknak vagy tünetnek még lesz a maga következménye a világ további alakulatában.

Mindazonkövetkeztetések és tanulságok között, amiket eddig arra illetékes és illetéktelen tényezők levontak a háboru eseményeiből, eddig a legfontosabb Bethmann-Hollwegnek ez a kijelentése.

Anélkül, hogy a háboru előtti osztályellentétek és a háboru előtti demagógia szójárasát akarnók idézni vagy felujítani, megállapíthatjuk, hogy eddig az államok vezetésében, a közmunkák irányításában, és a közélet dominálásában főleg a pénz vagy születési arisztokrácia vezetett.

Kétségtelen tény, hogy eddig a tehetség egyedül nem volt elegendő ahhoz, hogy valaki magas állást tudjon elfoglalni egy ország vezetésében, a politikai életben, a társadalom életében, vagy a diplomáciában. Mindig voltak egyéb mellékszempontok is, amelyek igen sokszor leszorítottak tehetséges embereket tehetségtelenek rovására. Ez — egészen bizonyos — nemcsak az illető tehetséges ember számára volt erkölcsi és többnyire anyagi kár is, hanem igen gyakran, sőt majdnem mindig a köz is kárt szenvedett ezért.

Ha a háboru semmi egyéb tanulságot nem nyújtott volna nekünk, mint azt az egyet, hogy a tehetségeket kell

birálnia a köznek, és a tehetségesek részére megfelelő pozíciót és megélhetést kell adnia nem a tehetséges ember magánérdeke, hanem a legszigorúbban vett köz érdekéből, — már akkor is jelentős lépéssel vitte volna előre ez a borzalmas háboru az emberiséget.

A háboru, a katonai intézmények lentítményesebbike váltotta ki ezt a megismerést a világból. A háboruban, a harctéren nem protekció kell az érvényesüléshez, hanem a tehetség. Nagyon sok tapasztalatot tettünk már ebben a háboruban olyan emberekkel, akik nem voltak tehetségesek, hanem Herbertek voltak, vagy rokonok voltak, de annál több jó tapasztalatot tettünk azokkal a tehetséges emberekkel, akik hál-Istennek az egész vonalon fölvaltatták már az oda nem valókat.

Bethmann-Hollweg nem az ember, aki könnyen dobálódik szavakkal és Németország nem az ország, amely egy tanulságot, amely értéké lehet, el enged siklani. Meg vagyunk győződve róla, hogy háboru után a tehetségeknek igazan nagy tere lesz Németországban. És az a szoros nexus, amely köztünk és dicső szövetségünk közt fennáll, könnyen feltételezhetővé teszi azt, hogy ugyanez az irányzat fog meghonosodni nálunk is.

TÁRCA.

Budapest élelmezése.

Ira: Magyar Kázmér.

Mink, az Alföld csendben munkálkodó gazdái, kertészei szántunk, vetünk, bajlódunk a mindennapi kenyérért. A magunkéért. Pedig dehogyan is csak a magunkról gondoskodunk! A főváros élelmezése bizonyos részben szintén a mi munkásságunk körébe tartozik.

Vagyis részt veszünk a főváros élelmezésében. Eddig is élelmezője voltunk. A régi időben egyes gazdák közvetlenül hozdoggattak fel oda szekereken és szánkokon a lisztet, kenyeret, szalonnát, gyümölcsöt; később a viszonyok változtával kereskedők jöttek el hozzánk és a helybeli piacon adtuk át nekik mindazt, amit a fővárosnak szántunk, leszámítva persze azokat a gyümölcs-mennyiségeket, melyeket a mi kékbeli embereink, a gyümölcskofáknak mondott „földmives“ kereskedőink maguk külföldre szállítottak, szállítanak és amivel a hivatásos kereskedőknek példát mutattak.

Vagyis: régen az országot volt a főváros szállítója és a tengely; most pedig a vasut és a „kocsirakomány“.

Nagy haladás, nagy fordulat ez!

De a jövőben még más és nevezetesebb fordulat elé is nézünk. Ugy látszik minden jel arra mutat, hogy ezután a főváros maga jön ki hozzánk. No, nem az egész főváros telepszik ki természetesen, hanem kinyújtja erre mifelénk, mihozzánk az ő felvevő csápjait.

Ez a módszer nem a jövő meglepetése; előrevetett árnyékát láttuk ennek már a háboru előtt. Emlékezzünk csak rá. Egy fővárosi nagy bank *vilamos vasut építését* tervezte Cegléd vasuti pályaudvarától kiindulól az országot mentén haladva Nagy-kőrös és Kecskemét határain át a kecskeméti pályaudvarba való bekapcsolással.

A vilamos vágány rendeltetése az lett volna, hogy keresztül hatolva a térs határok gabona-, gyümölcs- és zöldség termő helyeinek közép vonalain, a yers terményeket könnyen össze szedje és rövidebb uton, kevesebb körülményességgel szolgáltatassa be a főváros piacainak és közlelme-

zéseinek. Szóval a főváros kierkezésének ez az első jele és első alakja fölbukkant, mint terv, a megvalósítás szándékával. A háboru zivatarában azonban visszahúzódott, de nem szűnt meg. Idő javával, a viszonyok rendezésével kapcsolatban életre kél ez újra.

De nemcsak ez. További alakzatok és módozatok is rejtőznek az idők méhében.

Ha már a vilamos ut, a könnyebb közlekedési és szállító vonal rendelkezésére áll: önként éretődik, hogy nemcsak a napi élelmi-cikket iparkodnak bevonulni a fővárosba, hanem *rakodó tárukrol* is kell gondoskodni a termény és élelmezési anyag-tömegek számára, melyek a tél szükségleteit látják el. Vagyis építtetni kell rakodókat, élelmezési kamrákat óriási méretekben, az óriási szükségletek szempontjai szerint. Ez világos.

Világos azonban az is, hogy a rakodó táruk fölépítésére a *legalkalmasabb* helyeket keresik föl majd. Erre a célra olyan nagy természetű központot kell választani, amelyik fekvésileg is legcélszerűbbnek mutatkozik és amelyikben a természet ereje hatalmasan dolgozik; de nemcsak a nyári és napi

Ára vasárnap: 14 fillér, hétköznap: 6 fillér.

Akkor pedig nem hiába omlott ki annyi vér, akkor nem hiába szenvedtünk, küzdöttünk, akkor valóban új Magyarország fog elkövetkezni mireánk, vagy legalább is a következő generációkra.

Dr. Trummer Tamás
városi főgyógyász.
1871—1916.

A férfikor nyarának, az élet gyümölcsöző delén, mikor a férfiember munkája a legértékesebb, mert lelki testi erejének teljében ez az alkotó ideje; mikor a legtöbbet vár tőle a világ, mert tehetsége kiforrta, megismosodásával és az igazi építő, ható korszaka földi pályafutásának: derekán a termő nyárnak, negyvenöt esztendőskorában halt meg Dr. Trummer Tamás, a dolgos, küzdő férfi, a derék hivatalnok, a szív és kedély embere, családjának oszlopa. Meghalt hosszas gyengélkedés, váratlanul rátrört, rövid betegség után, néhány heti, kínos vergődéssel váltva meg az örök pihenést a kényelmetlen enyészettől. Delelőn letört életének fájó emlékezete sóhajva lengi körül korai, gyászos elmúltát: zokog az árván maradt család, sírnak a barátai, részvételt teli szívek.

Trummer Tamás megérdemli a könyvet, mik bő harmotázással hullanak sirhantjára. Derek, munkás ember, jó ember, csillogó, vidám kedély, végtelenül szerető szívű, gyöngéd családfő volt. Megérdemli a könyv hullatást, mit szünni nem akaró pataokban ontanak utánna övét; s a bánatos részvét cseppjeit, mikkel nevének és emlékezetének áldoz városunk társadalma.

Családjá mindenét, mi egy értékes darabját életünknek veszítettük el benne. Családjá volt eszménye, törekvéseinek egyetlen célja, küzdelmeinek hajtó ereje. Kiket szeretet és vérség hozzá fűzött: meleg szíve egész dobogásával csüngött rajtuk. Érettük élt

szükségletet termeszt meg, hanem feldolgozó telepek, gyárak ellátására, fenntartására is képes.

A milliós népességű főváros célszerű és okos élelmézése ilyenmő eljárást követel okvetlenül.

A háború nyomorúságos viszonyai kellettek ahhoz, hogy a fővárosban ezt ne csak belássák, hanem hogy a megoldáshoz idejében hozzá is kezdjenek.

Idején is és erőteljesen is.

Vizont nekünk, a vidék kisebb látókörű gazdáinak is épen a mostani zürzavaros állapotok nyitják ki szemünket és teszük fogékonyabbá az elméinket.

Most látjuk és vesszük észre a többek közt, hogy mi is történt nemrégiben Budapesten a „Hangyánál”? Hangya-ipar-részvénytársaságot alapítottak. Több milliós tőkével gyárak és ipari telepek létesítését tervezik, melyek útján a „Hangya” az országban lévő másfélezer fiókjának szükségletét akár vele jutányosan biztosítani.

De a „Hangyá”-nak a budapesti szolgáltatása maga is óriási. Az ő kötelékében

odaadó, áldozatos szeretettel, folytonos, önfeláldozó munkával s ritka szép családi körében-melyben gyermeki, hitvesi, szülei és testvéri szeretet kölcsönös meghittségben és vidám, derült, boldog verőfényben fogtak kezét —, találta fel egész benső világát. Páratlanul jó, hálás fiu, szerető férj és apa, mindig tettekre, igazi testvér volt, viruló családjának lelke és központja. Ha jóra irányított akarat és tiszta érzelem disze a férfinak — gazdag volt e nemes, családias éretyekben édesatyai, hitvesi szíve.

Tevékenységét hivatásának s várososa ügyeinek szentelte. Pályája kezdetén már haza vonzotta a rokoni kör s a buzgalom, hogy nem közönséges tehetségével várososa javát szolgálja. Hivatalt működésében buzgó, a társas érintkezés mezején páratlanul kedves, szellemes, jókedvű egyéniség. Ha igaz, aminthogy igaz, hogy száz szigorú erkölcsbirónál, aki komor árnyak festgetésével keseríti felebarátait, nagyobb áldás a társas együttélésben egy vidám bölc, aki a jókedv egy eszmélettel mosolyát képes a gondterhes arcokra varázsolni: Trummer Tamás összhangzatos, művelt, mindig derűs, finom lélkülete megtalálta az utat még a legzárkózottabb kedélyekhez is. Elém volt mindig, anélkül, hogy bántott, derűre hangolt, anélkül, hogy sértett volna. Harmonikus, egyensúlyozott, az élet semmi nehézségei közt nem csüggedő lélek, aki a vonzás törvényének erejével le tudta bilincselni, magával ragadni a társaságot.

Jó szívéért, előzékeny, szives modoráért méltán szerette mindenki; azok közé a szerencsés kivételek közé tartozott, akiknek nincs, mert nem is lehet ellensége. S akiknek egyik főéletelük: mindenkinek szolgálatára lenni!

Igazi gyászal, mély fájdalommal mondunk örök búcsút nevének és alakjának; sirba döntével ismét szegényebb lett társas- és közéletünk egy kedves, szeretetre méltó tagjával. Egyenként huldogálnak le társadalmunk fájáról az úde lombok, mik szint,

lévő „Háztartás” boltjai sok ezer családnak az élelmőz raktárai és kamarái.

A „Háztartás” és a „Hangya” Nagy-körössel, a „Gazdasági Egyesület” és a „Hangya” fiók útján az érintkezést nyilvánvalóan keresi. Ezt örömmel látjuk, örömmel is jegyezzük föl. Azt hisszük, ha a két tiszteletrő méltó intézmény a nagykörös természetmények után kutat, készítményeinket ismerni óhajja, aligha üres időtöltésből cselekszi, aligha nem komoly céljai lehetnek nálunk és velünk. És az a villamos vasut is aligha nem számításai között szerepel.

Jóllehet az a főtebb említett nagy bank és a villamos vasutja, a „Hangya” és a „Háztartás” nem szervei a fővárosnak; de közgazdasági intézmények ezek hatalmas erővel, könnyű mozgással és elsőrendű finom érzékkel, a helyzet fölismérésének és az ahhoz való alkalmazkodásnak különös képességével. Nem a főváros szervei közvetlenül, de a főváros közéletében tényezők, amelyekre figyelni jó és amelyekkel az érintkezést keresni és fönttartani bölcsesség; de köteleesség is városunk jövőjének a szempontjából.

elvenséget, örömet adtak a mi szűkebb, belső életünknek, — fájón érezzük és őszintén meggyászoljuk!

De gyászunk, bánatos részvétünk mily halvány visszfénye csak a mély-séges fájdalomnak, amely rajongva szerető nevének s gyermekeinek szívére borult! Mikor a könyörtelen halál termő nyarán az ígéretes életnek, vidám, boldog meleg fészekből, akkor ragadta el a főt, mikor rája, munkás kezére a legnagyobb szükség lett volna! . . . Kacagó, aranyos napfényre hirtelen éjszaka borult . . . az öröm siralomra változott. . . elkietlenült egy viruló, szép család élete! . . . Jövel! vigasztalásnak, kegyelminek erős Istene!

A holtak pedig adassék csendes nyugalom, nevének áldó emlékezet!

H. J.

Az egész év folyamán betegeskedett; lábával bajlódott, rándulás, majd zuzódás ismételtén ágyhoz szegezték. Közben azonban hűségesen ellátta hivatala teendőit, kijárt, általában beteg-sége épen nem volt súlyos vagy végzetes természetű. Egy hónapja azonban gyomor-baja támadt, mely erőit rohamosan apasztotta; semmi táplálékot nem lűt meg szervezete s három heti tusa után összeomlott a halálos kór csapásai alatt.

Temetése pénteken délután ment végbe az egész város oszlatlan, hatalmas arányokban megnyilatkozó részvétének kíséretében. A gyászháznál Takáts Mihály apátplébános tartott szivigható, mélységes részvétől áthatott, az égi vigasz szárnyain magasba emelő temetési beszédet.

A család a következő gyászjelen-tést adta ki:

Megtört szívünk mélységes fáj-dalmával jelentjük, hogy a forrón szerető gyöngéd férj, az önfeláldozásig gondos apa, a hálás jó fiu, az igazán szerető s méltán szeretett édes testvér, vő, sógor és rokon

Dr. TRUMMER TAMÁS

Nagykörös városi tiszti főgyógyász

e hó 4-én délután fél 3 óraker, élete 45-ik, boldog házassága 18-ik évében, hosszas, gyötrelmes szenvedés után jobblétre szenderült.

Kedves halottunkat a róm. kath. egyház szertartása szerint a f. hó 5-én délután fél 4 óraker történő beszen-telés után — pénteken f. hó 6-án dé-lután fél 4 óraker temették a IV. ker. 484. számú gyászháztól s a róm. kath. temetőben levő családi sírbohba örök nyugalomra helyezték.

Az engesztelő szent mise áldo-zat a boldogult lelki üdvéért október 7-én szombaton reggel 8 óraker mut-tattatott be a Mindenhatónak.

Nagykörös, 1816. október 4-én. Az örök világosság fényeskedjék neki! özv. Dr. Trummer Tamásné So-mogyi Czizmadia Petronella neje. Antal, Petronella, György, Kata gyerme-kei. özv. Trummer Antalné Molnár Amália édes anyja. Trummer Antal m. kir. honddus-árörnagy. özv. Lázár Sándorné Trummer Margit testvérei Lázár Sándor, Trummer Béla, Trummer Irén unoka öccsei és unoka huga. özv. Somogyi Czizmadia Györgyné Gubody Petronella napa. Somogyi Czizmadia Mariska, Varga Kálmáné, Somogyi Czizmadia Ida, Trummer Antalné Szokolay Irén sógornői. Varga Kálmán sógora és gyermekei.

Színház.

Csütörtökön vett tőlünk bucsut Mariházy társulata. Ez az est különben is megszese kiemelkedik a rendes napok keretéből. *Dán Emil* főmunkatársunk, kedvelt tárcaírónk egy felvonásos színműve volt nagyszínpadon a csütörtöki telt ház elődézője. A szerző már eléggé jól ismert irodalmi tényező épen lapunk által, mint novellairó s most tapasztalhatjuk jóleső meglepéssel, hogy a drámaírás terén is tekintélyes tehetséget képez.

Nem elfogult, jóakaratu kritikát érdemel a „*Vérző árnyék*” c. munka; azzal a vidéken megszokott patriarchális kíméletességgel csak lekicsinyelnék a különben minden bírálattal szembenéző darabot.

Őszinte, tárgyilagos bírálatot érdemel Dán Emil drámája.

Nem az önhitt, magatelt, fél művelt ember erőszakolt, összehordott munkája a mű, hanem egy szilárd egyéniségű, kiforrott nyelvezetű, széles irodalmi ismeretű drámaíróé.

A tárgy rövid, egy felvonáson keresztül bonyolódik le. A világháború annyi sőtét, kellemetlen jeleneteiből van ügyesen, finom szépérzéssel kiválasztva, nem a modern, botrányok után kapkodó írók érzékiségét hajhászó, válogatni nem tudó mohóságával, hanem a mélyen látó, erkölcsi alapon nyugvó ember, esztétikai érzékkel rendelkező s javítani akaró író mindenre kiterjedő figyelmével. Helyszíne — mondjuk — városunk. Gógányiné a nála munkán levő orosz-fogollyal kacérkodik s a lelkében kifejlődni kezdő bűn sejtése képen már csókot is ad neki. Erre megjelenik férjének árnyéka s szemére veti vétkeit, majd hivatalos értesítést kap férje elcséről; e két megrázó körülmény tudtára ébresztve az asszonyt bűne súlyának s megható lelkitusa közepette tisztul meg kezdődő bűnetől s a posványtól melybe sülyedni kezdett. Megható drámái megoldás, kielégítő, megnyugtató befejezés.

Kéves szereplő, rövid tárgy, nagy lelki átalakulás. Elejétől végig finom, sehol sem sántító lélektani megfigyelés. Valamennyi szereplő rokonszenves, egy sem visszataszító, sehol jellembeli hibá, csak helyzetből eredő botlások.

Nyelve sima, zengzetes magyar nyelv, elevevitte tájbeszédünkkel.

Különböző reméljük mi csak a siker előhírnőket üdvözöltük még; kedvezőbb színpadon, hivatottabb egyének fogják a darab megérdemelt, erkölcsi sikerét teljessé tenni.

A mi színpadunkon annyi, hatást emelő kellék lehetetlen volt téve, hogy a darab teljes szépségét nem élvezhettük.

Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül, hogy a szerző a társulat részéről mostoha elbánásban részesült. Azt hiszem példátlan, hogy az író művének első előadására saját pénzen váltson jegyet s most pedig ugy volt.

Dicséret illeti meg a szereplő színészeket is. *Cs. Spöhrer Ilona* megfelelt várakozásunknak. Nagy baj volt azonban, hogy kőrösi dialektusunkat nem tudta helyesen használni s nem egyszer bizony mosolyt erőltetett a benszülött közönség arcára, amikor az „embör” helyett „ömbert” mondott stb.

Juhász Pál méltó volt szerepében; a kellő fényhatások mellett jól alakított hangjával s játékaival megrázó hatást tudott volna elérni.

Raffay István kiváló fogolytípus volt megtevéstésig hü beszédmóddal. Bájos jelenség volt *Gonda Maca* is a kis fiu szerepében.

„*Nöstény ördög*” szerepét *Huzella Irén* játszotta. Kár hogy oly ritkán volt szerencsénk gyönyörködni művészi játékában. Ki forrott drámai tehetség. Meglétszik rajta az iskolázottság. Biztos játéka, színtechnikája nagyobb színpadra preadestínálják. Mai fellépése esemény számba ment. Volt még két meglepetésben részünk Csáky és Stella részéről. *Csákyt* eddig jórészt lírai szerepben láttuk. Játékának finomságát, eleganciáját megszoktuk. Most pedig csendő szerepben látjuk. Bámulatos tökéletességgel alakította a közlegény természetes alakját. *Stella* meglepő volt. A csütörtök este bátrán az új utalomjátéka is lehetett volna, szinte tökéletes tispust alakított.

Őszecsukódott a bársony függöny. A színházi szezonnak csak emlékei maradnak. Kialudt a tűz Thália oltárán. *Mariházy* direktor a tüzszéd városban állíthatja össze a diszletekből álló oltárát és ott mutatja be áldozatát papjaival és papnőivel a színeszt isteneknek. *Donáth* karmester leütötte pálcájával az utolsó accordot a női szívekre. Hosszu pauzát csinált a terem rossz akusztikájában.

A nagyteremre egy hosszú évig nem a lant fogja fényét árasztani, hanem a vetítőgépből tóduló fénykör.

Tudósító.

H I R E K.

Október 9-én

megkezdik a rekvirálást Nagykörsön.

Vármegyénk alispánja a termelők buza, rozs, kétszeres, árpa és zab feleslegének közszükségleti célokra való igénybevételét rendelte el és e célból a kőrösi hatóságot a rekvirálás foganatosítására utasította.

A gabona rekvirálás városunk területén f. hó 9-én veszi kezdetét s annak befejezéséig megszakítás nélkül folytatottatik.

A rekvirálási bizottságok utján házról-házra és tanyáról-tanyára járás útján foganatosítottatik.

Figyelmeztetik a lakosság, hogy a lakásán megjelent rekviráló bizottságoknak teljes gabonakészletét tárja fel, semmit el ne dugjon, vagy el ne titkoljon, vagy szükségletére a megengedettnél többet vissza ne tartson s a rekvirálás során megállapított, összes gabona feleslegét a Haditermény bizományosának haladéktalanul, de legkésőbb 15 nap alatt szállíttani annyiaval inkább tökéletességének ismerje, mivel a kitűzött idő alatt a Haditermény bizományosának át nem adott gabona a termelő költségére a hatóság által fog szállíttatni a Haditermény bizományosához.

A rekvirálási eljárást a pénzügyi és egyéb irányú hatósági helyszíni kutatások nyomában követni fogják, amennyiben ezen eljárások alkalmával a rekvirálás során fel nem tárt felesleges gabonakészletek minden ellenérték nélkül elkoboztatnak s az eltitkolt gabona tulajdonosai kihágásért szigorúan büntetettnek.

Megjegyeztetik, miszerint a rekvirálási eljárásnál a már meglevő lisztkészlet is fel-tárandó, mivel a házi szükséglet megállapításánál elsősorban a lisztkészlet vétetik számításba.

A termelők házi szükséglete 1917. évi augusztus hó 15-éig tehát 10 és fél hónapra veendő számításba oly módon, hogy termelők és östermeléssel foglalkozók részére fejenként és havonként 18 kilogramm 15 évnél fiatalabb egyének részére pedig csak 14 kilogramm gabona tartható vissza.

A rekviráló bizottságok a megállapított gabonafeleslegekről a termelőknek írásbeli elismervényeket szolgáltatnak ki, amelyeken a gabona átadás helye és ideje is kiintéve lesz, ezen írásbeli elismervényeket a termelők gondosan őrizzék meg és a gabonafelesleg beszállításakor az elismervényt a aizmányosnak mutassák fel, amely elismervényre a bizományos az átvett gabonamenyiségeket s azokért fizetett összeget feljegyzeni köteles.

A termelők gazdasági szükségleti igénye a legnagyobb takarékoság mellett fog megállapítani a rekviráló bizottságok által.

A hatóság által a házi és gazdasági szükséglet beszerzésére kiadott vásárlási igazolványok hatálya megszűnt. A lakosság a megvásárolt gabonát a termelőtől szál-lítsa el.

Még meddig?

Minél tovább harcolnak a frontokon, annál súlyosabbá válik a harc a front mögött. A hosszú ideig tartó front-harc kétségtelenül megnehezítette a fogyasztó közönség harcát a mindenféle eladóval, elárúsítóval, termelővel és ipari munkással szemben.

Törvényes intézkedések bizonyos tekintetben védik a fogyasztó közönséget a piaci élelem és áru uzsorával szemben, de akkora az emberekben a falánksági vágy, hogy semmiféle intézkedés még eddig nem tudta meggátolni a nagy mértékben dühöngő áruuzsorát. Hiszen, ha szigorúan és lelkiismeretesen számbavesszük minden árunál és minden ipari munkatermélésnél az anyagot, az előállítás és termelési költségeket, hamar rájövünk, hogy a fogyasztókkal szemben a legarcatlanabb kapzsiság és haszonvágy érvényesül.

Ma már az üzleti és piaci szemérmelenség határtalan, amely nem pirul el, ha embertársát kiuzsorazza és ezt a hitvány szenvedélyét a helyzet hazug beállításával mentegeti. Igazán kíváncsian és aggódva kérdezzük: még meddig?

— Kádár László orosz fogságban. A városi kaszinó érdemes szolgálja, az uri társadalomban mindig szolgálatra kész, előzékeny modoraért közkedvelt, derek ember — a juniusi harcok folyamán orosz fogságba esett s mint érte aggódó családjának írta, Pisjátin Somskaja kerületben Uprala Poltaván van elhelyezve. A hét gyermekes, családapát vezérelje haza épségben a gondviselés — szívünkben kívánjuk.

— A főgimnázium növendékeinek száma a tegnapi napig 305-re emelkedett. Régi, jó hírű iskolánk a háború zivatarában is érdemes multjához méltóan teljesíti kötelességét a nemzeti nevelés nagyjelentőségű mezején. — A tanítóképzede 44 növendékkel kezdte meg az új iskolai évet. Bizony egyre fogy növendékeinek száma a hadbavonulások miatt, de azért a háborús viszonyok okozta akadályok dacára is, tiszteltre méltó helyet foglal el e derék intézet és azt buzgó igyekezettel tölti be a népoktatás terén.

— **Kápláni áthelyezés.** Szabó Jenő rkath. káplán, aki 1915 január óta mostanáig, előbb a szerb harctéren, majd az új orosz offenzíva óta Bukovinában és Galiciában katonai lelkesítő szolgálatot teljesített s akit a király az ellenség előtt való bátor magatartásáért a piros-fehér szallagon viselendő lelkesítő érdemkereszt II. osztályával tüntetett ki, a honv. minisztérium a katonai szolgálat alól ideiglenesen felmentette, s a váci megyés püspök városunkba visszahelyezte. Az őt helyettesítő Antal Pál s. lelkesítő hitoktatónk pedig Csongrádra távozott. A rokonszenves, eddigi segédlelkésznek, ki lapunkat is felkereste költeményeivel, ez uton mondunk szives Isten hozzátot.

— **Az új iskolái év okt. 2-án kezdődött** meg kétszeri elhalasztás után főgimnáziumunkban, tanítóképzőnkben és polgári leányiskolánkban. Alig indult meg, azonban az oktatás komoly munkája, újra szünetet kellett adni a gimn. és képezdei növendékeknek, amíg az iskolák a kórház céljaira lefoglalt intézeti épületek helyett új szállásokon berendezkedhetnek.

— **Küldöttsegileg az illetékes minisztériumokba** elutaztak Patonay Dezső és dr. Kókény Dezső ref. egyházi elnökök a főgimn. elhelyezése, illetve kórházi célra felhasználása tárgyában. Utjuk eredményétől függ, hogy tanintézetainknek költözködniük kell-e, vagy eddigi helyükön maradhatnak.

— **Tanárky Béla altábornagy** babékoszoros hős földink, városunk nagy fia, lapunk főszerkesztőjének, Magyar Kázmér királyi tanácsosnak sógora volt a vezére annak a honvéd-hadosztálynak, mely a Nagyszében visszavívásánál lefolyt harcokban oly igen kitűntette magát. Így olvassuk Ludendorff német főszállásmeister hivatalos jelentésében, mely hozzáteszi, hogy oroszlan báborsággal küzdő honvédeinket „Tanárky kitűnően vezette”. Csak természetes, hogy büszke örömmel osztjuk a „Pesti Hírlap” szerdai vezércikkének fejtegetését a „tehetségesek érvényesüléséről” városunk kiváló fiának újabb dicsőséges ünnepése alkalmból.

— **Költöznek az iskolák.** Annak következtében, hogy a főgimnázium épülete is hihetőleg kórházi célokra lesz berendezve, iskoláink új szállást nyernek. A terv a következő: ha a főgimnáziumnak csakugyan ki kell vonulni a saját épületből, 1., az internátus a fürdőkereti vendéglő-helyiséget foglalja el. 2., a főgimnázium a Patay-utcai internátusi és elemi iskolai termekbe vonul; ugyanott nyer délutáni oktatást az a négy elemi osztály, amelyik eddig is ott volt. 3., a tanítóképezde a Szalay-Faragó-féle iskolába s az árvaházba megy; ahol délután meg a polgári leányiskola tartja meg a tanóráit. 4., a konviktus eddigi helyén marad. Ma dől el, hogy ennek a változásnak vége kell-e mennie.

— **Halnak, halnak, egyre halnak** — színe, lángi a magyarnak . . . Hulinak, fogynak, egyre fogynak tanui a nagy időknek, hősei a negyvennyolcas, dicsőséges szabadságharcnak, öreg honvédeink! Mély meghatottsággal, a hazafias, hálás kegyelet könnyekre fakasztó megindultságával szemléltük három tagu, kisdéd csapatát a magyar szabadság agg hőseinek, amint pénteken reggel, a református templom hatalmas boltívei alatt az ünnepi istentiszteletre bevoulak. Varga István, Técsy Bálint és Czeg-

lédi József, a zászlótartó . . . Rajtuk kívül még ketten élnek a nagy idők tanui városunk falai között. Éljenek is az emberileg elérhető legmagasabb korig, mint eleven emlékjelei a hazaszeretnek, hálás szeretettel övezett tanui a dicső multnak, bizonyítékai a nemzet ősi erőből táplálkozó, jövőndő nagyságának, szebb jövőjének . . .

— **Október 6-át, az aradi vértanuk gyászünnepét** méltó kegyelettel ülék meg tanintézetaink s a város hazafias közönsége. Reggel 8 órakor a református templomban könyörgés volt, melyen megjelentek a főgimnázium, a tanítóképző- és a polgári leányiskola növendékei tanáraik kíséretében, a negyvennyolcas agg honvédek három tagu csapata a nagy idők viharaitól megtépelt, megszentelt zászlójuk szárnyai alatt és Póka Károly polgármester. Patonay Dezső lelkesítő emelkedett hangu, eszmékben gazdag, megható imája s a szózat elénkélése után a főgimnázium disztermébe vonult a közönség s egyszerű, de honfíui érzésben gazdag ünnepély keretében áldozott a dicső vértanuk gyászos emlékezetének. A tanítóképezdei énekkar a Hymnuszt énekelte, Danóczy Antal főgimn. tanár pedig a nemzet élet-halálharcának alkalmához szabott, magas, iendületes beszédben méltatta a vértanuk örök érdemét, a gyásznapi jelentőségét s fejezte ki a nemzet örökeletébe vetett hit és előreményiség erős, bizodalmas valóságát. Bocskár István VIII. o. főgimn. tanuló alkalmi szavala s a szózat hangjai adták meg az ünnepély hangulatos befejezését.

— **A polgári leányiskola létszáma** a háborus idők nehézségei dacára sem csökkent, ami egyaránt bizonyítéka ez igazi hit atást betöltő oktatásügyi intézményünk életrevalóságának. A szülők bizalommal vannak iránta! Eddig 150 növendéket irtak be polgári leányiskolánkba; az első osztály tanulóinak száma ez idő szerint 64, igazán tekintélyes számok.

— **Újra kórházat** kaptunk a tanítóképezde és a tornacsarnok e célra már szeptember folyamán felajánlott és kiürített helyiségeibe. A berendezkedés folyamatban van s a két iskola környéke ugyancsak élénk forgalom színtere. A kórházi személyek részére egyelőre a Papp Sándor-főle háznál főznek.

— **Kevesebb lesz a kávéházi cukor.** Ausztriában már régen korlátozva van, hogy egy vendégnek mennyi cukor jár ki, nálunk a hivatalos lap vasárnapi száma közli csak a cukorfogyasztás korlátozására vonatkozó rendeletet. Eszerint okt. 10-ikétől vendéglőkben, kávéházakban, cukrászdában egész adag italhoz csak 3 nagy, vagy 4 kis kocka, egy csésze kávéhoz, vagy egy pohár italhoz 2 nagy, vagy 3 kis kocka, pikolóhoz 1 nagy, vagy 2 kis kocka cukrot szabad kiszolgáltatni.

— **Népfőlkélok bevonulása.** Az 1866—1884. évi születésű népfőlkélsre kötelezettek bevonulásának általános elhalasztása folytán az 1866—1871. évi születésű népfőlkélsre kötelezettek november 3-ára, az 1872—1884. évi születésű népfőlkélsre kötelezettek november 16-ára fognak egy újabb bevonulási hirdetmény utján népfőlkélsi fegyveres szolgálatra behivatni. Ezek az új bevonulási határidők érvényesek az önkéntes belépés folytán besorozott egyénekre is. Egyes népfőlkélsre kötelezettek

azonban a szükséghez képest behívójeggyel az újabb bevonulási határidőnél előbb is be fognak hivatni. Az Ausztria és Magyarország területén kívül tartott népfőlkéls bi mutatószemlén alkalmasnak nyilvánított népfőlkélsre kötelezettek néve megállapított 1916 évi okt. 16-iki bevonulási határidő azonban változatlanul marad. A bevonulás elhalasztása folytán azok a magyar, illetve osztrák állampolgárok, a kik népfőlkélsi fegyveres szolgálatra október másodikára, illetve október tizedikére behívójeggyel hivatnak be, új behívójeggyel történő behívásukig szintén nem tartoznak bevonulni.

— **Keresztül ment rajta a kocsi.** Tizennégy napon belül már a harmadik halálos végű esés balesete történt meg a városban. Egyik öreg ember a létráról zuhant le, a másikat a kocsi gázolta el, most meg Vágó József 60 éves V-ik járas (besnyői) 60. sz. alatti lakos, Páhan Lajosné kertésze járt szerencsétlenül. Folyó hó 1-én Nyársapátra a vasuti állomásra küldötté valami megbizatlással az urasszonya; az öreg ember utközben pálinkát szerzett magának s mire visszatért, meglátszott rajta az ital hatása. Így történt, hogy mikor a nap folyamán szénát rakott szekerre s a szekérral a tanya felé hajtott, saját vigyázatlansága folytán a széna tetejéről lecsúszott s a lovak közé zuhant. A lovak megijedve megrántották a szekeret s a kerekek épen a nyakán mentek keresztül az öregnek. A lovakat ugyan megfékeztek, de a szerencsétlen áldozat azonnal meghalt.

— **Az élő, vagy leölt szarvasmarhák**nak Ausztriába való kivitelét illetőleg kormányrendeletben történt intézkedés arra, hogy szarvasmarhát élő, vagy leölt állapotban az országból Ausztriába kivinni csak a földmívelésügyi miniszter engedélyével lehet. Mitután a szarvasmarha kontingens igénybevételét pontosan kell ellenőrizni, a földmívelésügyi miniszter utasította, az Ausztriába kivitelre szánt szarvasmarhák, — a borjukat és bivalyokat is ideértve, — a vasutra felrakásra alkalmasul közreműködő összes állatorvosokat, hogy ilyen szállítmányoknak a felrakási vasutállomáson állatorvosi vizsgálat alá vétele alkalmával azokat pontosan számbavegyék és gondosan ellenőrizzék azt, hogy október elsejétől kezdve Ausztriába elszállításra csakis legfeljebb olyan számú szarvasmarha kerülhessen, mint amennyire a kiviteli engedély szól és hogy itteni kiviteli engedély nélkül — és pedig tekintet nélkül arra, hogy a kivitel milyen módon (szállítási eszköz) tervezetik — egyetlenegy darab szarvasmarha Ausztriába kivitelre ne kerülhessen. Az elsőfoku hatóságoknak minden kiviteli engedély megküldetik. Kötelesek az engedély teljes szövegét közölni a beosztott állatorvossal, a feladási vasutállomással. A szállítmány elindítását az állatorvos táviratban köteles bejelenteni a földmívelésügyi miniszternek. A szállítmányok utközben át nem irányíthatók, tilos belföldi állomáson valamely belföldi állomásra feladott szarvasmarha-szállítmányt utközben itteni külön engedély nélkül Ausztriába átírányítani. Ilyen esetben az eljáró állatorvos a szállítmány kezeléséről a földmívelésügyi minisztérium állatforgalmi osztályának címzett táviratban az engedély számára hivatkozva, kimerítő jelentést tesz. Utasítja a miniszter a hatóságokat és a hatósági állatorvosokat, hogy a nem vasuton

Ausztriába irányuló tilalom-ellenes ilyen esetleges kivételt különösen a határszéli vidékeken hathatósan akadályozzák meg és elrendeli, hogy a község a szarvasmarhákra szóló marhaleveleknek Ausztriába irányítva kiállítását és illetve irányítását csakis abban az esetben teljesítse, ha a kivételre szóló engedélyt az elsőfokú hatóság a községgel már közölte. A kormány rendelete nem terjed ki a határtól 15 kilométernél távolabb nem fekvő helységek lakosainak ekébe, vagy járműbe fogott saját szarvasmarhákkal gazdasági munkák végzése céljából való marhalevél és állatorvosi vizsgálat nélkül történő határszéli kölcsönös forgalmára. A miniszter azonban felhívja a határszéli lakosokat és a hatósági állatorvosokat, hogy ezt a forgalmat állandóan hathatósan ellenőrizzék, nehogy e forgalom útján esetleg itteni külön engedély nélkül kerülhessen szarvasmarha Ausztriába kivételre. Nem érinti a miniszteri rendelet a hadügyi igazgatás céljaira szolgáló szállítmányokat.

— Ünnepi szent mise Ő felsége nevenapján. A rkath. templomban f. hó 4., a király nevenapján ünnepélyes isteni tisztelet volt. A fényes segédlettel megtartott sz. misét Takács Mihály piébános mondotta. A szent mise szépségét nagyban emelte az a tény, hogy a templom kórusán szokatlan, kellemes hang csendült meg. A kántori teendőket ugyanis ez alkalommal a napokban ideköltözött tábori kórház katonai lelkésze látta el, aki úgy orgonajátékával mint kellemes hangjával, szép énekével mindnyájunknak kedves perceket szerzett. A sz. misén a helybeli méneskar tisztjei s a vörös kereszt kórház üdülő legénysége testületileg vettek részt. A fényes templomi ünnepséget a nemzeti ima, a Hymnusz akkordjai zárták be.

Tarkaságok.

Rudolf-Hindenburg! Nagy titoktartás és óriási körülményesség közben mesélte K. bátyám a következő történetet:

Mikor néhai trónörökösünk, Rudolf Bécsben esküdött, én katona voltam. Ki voltam rendelve paráderá is. A trónörökös ur csak annyira kocsikázott el tőlem, mint ide a szemben lévő fal, így hát jól láttam az abrázatját.

Azt azonban soha nem felejttem el, mikor nem sokára halálhíre utam, egy éjszákára szállást kért nálunk a tanyán. Rögön ráismertem. Szakasztott ugyanaz volt, akit Bécsben láttam, csak épen hogy ennek egy kicsit a szeme volt kancsal, no meg hát egy kicsit alacsonyabb is volt, de azért bizvást rá lehetett mondani, hogy ő az. Ha kételkedtem volna is benne, akkor is rá lehet volna jönnöm, hogy csak magyar trónörökös lehet az, aki a turós gölödényt olyan akkuratossal hányja befele, mert anyyukom azt készítette épen akkor. A pénzt, amit kínáltunk neki, csak nagy kölletésre fogadta el.

Hát biz' ez már régen volt. Hanem amit ezután mondanó vagyok, az most történt. Tetszik tudni, egy ur jött ki hozzánk a tanyára azzal, hogy ötlet maga a nagyságos miniszter ur küldte, hogy vegyük meg a Hindenburg képe másolatját. Azt mondta, hogy ő maga is nagy ur, neki az érte járó rongyos pár krajcár nem kell, mert ő azt úgy is a rokkant katonáknak adja. Az asszony bár igen duzzogott, mégis ki kellett venni a láda fiából a 3 pengőt, bár lát-

tam a szeméből, hogy szívesebben alkalmazná a szénvont.

Hát én uram, adtam volna azért a képer egy szópós borjut is, mert tetszik tudni, hogy ki volt az a Hindenburg?

Hát nem más, mint a mi trónörökösünk, Rudolf. Tudtam én mindjárt, hogy csak magyar trónörökös lehet az, ki a muszkát úgy aprítja, mint a répát.

Mikor K. bátyám „találmányának” hitelt nem adtam, azt mondta, hogy majd elmondja ő azt nálamnál okosabb embernek. Valószínűleg úgy történt, mert már harmadnap nem győztem az érdeklődőket K. bátyám találmányából kiábrándítani.

Jolánka „fogolylevelet” írat. — Hát azután, hogy szólítsam meg a levélben Sz. I.-t? — Édes apád? kérdeztem a lesütött szemű hadjon, testvéred, rokonod? — A fejelet állandóan tagadó. — Hát mi a csodát, mond meg már? — Ösmerős, feleli ő szemérmesen. Ekkor kezdtem én is észhez kapni s feltettem újra a kérdést helyes nyomon tapogatódva, hogy kedvesed, mi? Mond meg őszintén, mert más ám a levél, ha szülőnek, rokonnak, vagy ösmerősnek megy, de különösen más, ha kedvesednek szól.

Ne tessék rosszat gondolni, — feleli ő — nem kedvesem, de azért csak olyan tessék írni, mintha a kedvesemnek menne.

K-i.

Közgazdaság.

)-(Az erdélyi marhaállomány és a száj- és körömfájás veszélye. A földművelésügyi miniszter sürgős körrendelettel intézett valamennyi vármegye alispánjához és törvényhatósági joggal felruházott város polgármesteréhez, amelyben utal arra, hogy a polgárilag kiürített erdélyrészi vármegyék, melyeken keresztül a kiürített területekről származó hasított állatok átjuthatnak, ragadós száj- és körömfájással fertőzők ennélfogva fennforog az a veszély, hogy a menekülő állataikkal ezt a nagy mértékben ragadós betegséget az országban széthurcolják. Minthogy e betegség még nagyobb mérvű széthurcolása következtében, egyéb károk mellett, az őszi gazdasági munkák végzése, az ugyanis megcsappant igéserő megbetegedése folytán nagy nehézségekbe ütköznék: e veszélyre utalva felhívja a földművelésügyi miniszter az alispánokat és polgármestereket, figyelmeztessék minél szélesebb körben a gazdaközönséget, hogy a kiürített erdélyrészi vármegyékből elhajtott hasított körmű állatok hajtásközben ki voltak téve a ragadós száj- és körömfájással való befertőzésnek, minek folytán azokkal elővigyázatosan kell bánni. A ragadós száj- és körömfájás széthurcolásának megakadályozása végett az ilyen hasított körmű állatoktól legalább 8 napig elkülönítve kell tartani s ez idő alatt azokat más hasított körmű állatokkal közösen legeltetni nem szabad. Ha az állatokon a ragadós száj- és körömfájásra utaló tünetek mutatkoznak, arról azonnal jelentést kell tenni a közönségi előjárásnak. Megjegyzendő, hogy a menekültek szarvasmarhaállományának értékesítésére alakított átvételi központ útján eladott állatok elhajlásáról (elszállításáról) a nagyváradi miniszteri kirendeltség értesíteni fogja a rendeltetési helyi községi előjáróságát (városi hatóságot) és az illetékes I. foku hatóságot.

Hirdessen A „NAGYKÖRÖS és VIDEKÉ”-BEN.

Hirdetmény.

Az 1916 évi buza-, rozs-, kétszeres-, köles-, árpa- és zabtermésnek zár alá vételéről.

1750/1916. M. E. szám alatt kiadott rendelet módosítása tárgyában. A m. kir. miniszterium a háburuesetere szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli: 1. §. AZ 1750/1916. M. E. számú rendelet (1. a budapesti Közlönynek 1916 évi május hó 31 napján megjelent 125 számában (2. és 5. §-a úgy módosul, hogy a termelő búzából, rozsból, kétszeresből és árpából együttvéve a háztartásban természetben ellátást élvező személyek közül csak az után számíthat fejenként és havonként 18 kg.-ot, akik gazdaságában mezőgazdasági munkát keresetképpen végeznek családtagjai közül pedig csak azok után, akik tizenöt évnél idősebbek és gazdaságban rendszeresen mezőgazdasági munkákkal foglalkoznak. A háztartásában természetben ellátást élvező egyéb személyek után a termelő fejenként és havonként csak 14 kg.-ot számíthat.

Ugyanez a szabály irányadó a közszükségleti célokra történő igénybevételénél (rekvirálásnál) is a termelő saját házi szükségletének meghatározására nézve. És a rendelet 1916. évi szept. hó 22. napján lép életbe. Területi hatályára és végrehajtására nézve az 1750/1916. M. E. számú rendelet 21. §-a irányadó.

Budapest, 1916. évi szept. hó.

Grof Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Hirdetmény.

A laktanya udvarán összegyűlt trágya eladására az árverés a helyszínen folyó évi okt. hó 17. napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

Nagykörös, 1916. évi okt. 4.

K. Faragó,
gazdatanácsnok.

Hirdetmény.

A Kalocsa Balázs-féle zsirosi szőlő szőlőtermésének eladására az árverés a helyszínen f. évi október 3-án délelőtt 11 órakor fog megtartatni.

Nagykörös, 1916. szept. 29.

K. Faragó, gazdatanácsnok.

Ha a harcterén lévő hozzátartozójának örömet akar szerezni, akkor fizessen elő

Nagykörös és Vidékre

Előfizetési ár egy negyedévre 3 korona.

Eladó ház.

Gaál László III. ker. 122. számú háza nagy kerttel örök áron eladó; értekezni lehet a fenti sz. alatt. 2-3f.

Bán Korsós László X. ker. 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy üzet van), egy konyha, éléskamra, sertésöl és nagy kocsiszinből, egy különálló épület elkerített udvaron, egy szoba, konyha és istállóból, konyhakerettel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Molnár Lajos VI. ker. 183. sz. háza eladó; értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt. 3-3v.

Néhai Darázs Józsefnek V. ker. 222. sz. háza örök áron eladó; értekezni lehet a fenti szám alatt.

Csirke-piac közelében I. ker. 186. szám alatt 5 szobás, üveges uri lakóház, kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Valkó Terézia örökösének III. ker. 284. számú háza örök áron eladó; értekezni lehet Hatvani Ferenczel VI. ker. 79. szám alatt. 2-v.

III. ker. 283. számúháza, Hegedüs Lajos szomszédságában örök áron eladó; el nem kelés esetén haszonbérbe is kiadó; értekezni lehet IV-ik kerület 55. szám alatt. 2-4v.

K. Kovács Dániel tanító VI. ker. 7. szám alatti háza több rendbeli épületekkel és mellék helyiségekkel együtt örök áron eladó; értekezni lehet a fenti szám alatt. 2-3v

Balogh Károlyné X. ker. 339. sz. háza örök áron eladó, el nem kelés esetén haszonbérbe is kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt.

Kiss László VII. ker. 145. sz. háza, mely 2 szoba, 2 konyha, 2 kamra, istálló és 264 n.-ől területű udvartérből áll, örök áron eladó; értekezni lehet a fenti sz. alatt, vagy az irodán.

Kiadó ház.

Jakabházi Eötvös Sándornak V. ker. 190. számú háza, mely 3 lakrészből áll, kiadó. IV. ker. 377. számú házával pedig tölgyfa, óbor és szilvrium van eladó; értekezni lehet IV. ker. 377. sz. alatt.

Özv. Gerece Ambrusznak I. ker. 321. sz. alatt — az ártézi kúttal szemben, — 1 szoba, konyha, mellék helyiségekkel együtt azonnal kiadó; értekezni lehet a fenti szám alatt. 3-3f.

Egy szobából és konyhából álló lakást keres mellék helyiséggel együtt magános asszony egy leánykájával. Cim megtudható a kiadóhivatalban. f.

Kallik László III. ker. 77 sz. alatt egy padlós szoba mellék helyiséggel együtt — villanyvilágítással — kiadó; értekezni lehet a fenti szám alatt. 1

Goldberger Dávidnak I. ker. 12. szám alatti, piactéri házában egy udvari lakás, mely áll 3 szobából, honyha, éléskamra, pince, padlás és mellék helyiségekből, folyó évi november hó 1-től kiadó. Ugyszintén IV. ker. 124. számú háza, mely áll 5 szobából és mellék helyiségekből 1917. évi május 1-től kiadó, esetleg kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. Értekezni lehet a fenti tulajdonossal. 1-3v

Ház-haszonbérlet. I. ker. 29. szám alatt 3 szobás lakás, a hozzá tartozó helyiségekkel (alsó épület) azonnal kiadó; értekezni lehet ugyanott Pesti Pál nyug. tanító ural.

Használjunk hadisegély postabélyeget és levelezőlapot.

Eladó föld.

Eladó szőlő. Horváth Józsefné, főgimn. tanárné bokrosi szőlőbirtoka — 4-ik járás 126. sz. alatt a Cifrakerten tul (Kovács Ferencz és Técsy Bálint urak birtoka között) — mintegy 4 kataszt. holdnyi veteményes, szőlő és gyümölcsös terület, két kisebb lakházzal örök áron eladó; értekezni lehet IV. kerület Arany János-utca 386. szám alatt. 2-3f.

Az Alsójáráson, közvetlen az iskola szomszédságában 24 hold szántó és kaszáló tanyás földbirtok örök áron eladó; értekezni lehet X. ker. Szolnoki utca 8. szám alatt. f.

Szivos Ferencnek I-ső ker. 299. szám alatti lakosnak, a Csemőben I-ső járás 313. szám alatt levő szőlő és földbirtoka, megfelelő gazdasági épületekkel együtt szabad kézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt. 9-10.-f.

Eladó szőlő és földbirtok. Szobonya Lajos tanítónak a Temető-hegy elején levő, 4 vékás szőlő és 3 vékás veteményföldje Papp Gedeon ur szomszédságában, örök áron eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal Erzsébet Királyné ref. leány iskola, III. ker. 55 szám alatt. folyt.

Özv. Cseri Józsefnének a Zsirosban levő 2 hold szőlője és veteményes földje lakással együtt örök áron eladó; értekezni lehet Cseri Ferenczel IX. ker. 53. sz. alatt. 5-6f.

Vagyunk.

A hangácsi szélmalom melletti Bónis tanyán mintegy 20 kocsira való száraz akácfa galy, 2 öl akácfa és szerszámfának való 4 öles hosszú akácfa törzsek eladók; értekezni a helyszínén, 1916. október 4-én és a következő napokon *Dr. Molnár Zoltán* járásbíró.

Pólya Józsefnél 4 darab fejős tehén, 2 darab tinó és 2 darab üsző borju eladó 5. j. 257. sz. alatt. 2-2v.

A város közelében 2-4 vékás földet, esetleg a városban kertet keresek több évre haszonbérbe. Cim a kiadóba. 3-3v

Erdélyből menekült ref. pap állandó tanári működéssel elvállalja biztos sikerrel gimn. magántanulók oktatását; cime: P. E. Mintakert.

Ingyen lakás. Gyermeektelen házaspár vagy magános középkori nő, ki a takarítást vállalja — a melyért megfelelő fizetést is kap — azonnal, vagy november 1-re kerestetik **özv. H. Kiss Kálmánnénál** IV. ker. 339. sz.

Két idős házaspárhoz a házimunkák elvégzésére egy 45-50 év körüli háztartásbeli nőt sürgősen keresek, jelentkezni lehet VI. ker. Encsi-utca 58. szám.

Egy-két utcai, esetleg udvari burtorozott szobából és konyhából álló helyiség kerestetik. Cim: Székely Albertnél. 3-3f.

Főgimn. tanulók oktatását állandó tanári működéssel elvállal Erdélyből menekült református pap. Cime: Pálffy Endre maroshévi ref. lelkész, IV. ker. 72. sz. (Kaszinó mellett.)

A nagykőrösi kaszinó évi futéséhez szükséges tüzelőfa a helybeli lakos tulajdonosoktól fog megvétetni. Aki neknek tehát tűzifájuk van eladó, a nevezettek kaszinó helyiségében jelentkezhetnek. f. Igazgatóság.

Egy ügyes tanoncot keresek azonnali belépére **BICZÓ ELE-MÉR** fodrász. IV. k. Kecskeméti-u. I. sz.

Biczó Kálmán urnak a házában 6 öl tölgyfája van eladó.

20 hl. bor eladó; cim a kiadóhivatalban. 3-3f

Egy jó házból való fiu tanonc nak felvétetik fizetéssel Székely Albert könyvkereskedőnél.

13 soros vetőgép eladó; értekezni lehet V. Szűcs Lászlónál, I. ker. 333. sz. alatt. 1-v.

5 hektóliter óbor eladó; cim a kiadóhivatalban. 1-v.

Egy jókarban levő ZONGORA megvételre kerestetik; cim a kiadóban.

Zenetanítás.

Tisztelettel értesitem a zenekedvelő ifjuságot, hogy tanítványokat elfogadok hegedű tanításra a legjutányosabb fizetés mellett.

Orbán János

I. kerület Medve-utca 41. szám.

Két ügyes jegyesedő felvétetik az Uránia Mozgó Színháznál.

Dr. PALÓCZ k. egészségügyi tanár.

tanár, v. krházi specialista orvos

Budapest IV. Károly-körút 2sz.

sok évi óriási speciális praxisa folytán teljes bizottsággal, felismeri és gyógyítja úgy férfiaknál, mint nőknél a titkos- és nemi betegségeket, valamint az azokból származó összes bajokat. Rendel hétköznapokon d. e. 10-től 12-ig, d. u. 3-tól 5-ig. Ha személyesen lehetetlen volna megjelenni, válasz-bélyeges levélre szivesen ad díjtalan felvilágosítást a felől, hogy otthoni kurával hogyan szabadulhat meg gyökeresen a bajától. 2-20 v

Uj fényképész!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy helyben **Kertész Gyula, piactéri házában**

modernül berendezett fényképészeti műtermet

nyitottam. Budapesten hosszú éveken át szerzett gazdag tapasztalataimat a n. é. közönség b. partfogásával óhajtom érvényesíteni. **A legfinomabb kivitelű képek is pontosan és gyorsan készülnek.**

Kiváló tisztelettel!

Kalmár Sándor.

APOLLÓ MOZGÓ

a városi szálloda színháztermében

Megnyitó előadás!

Vasárnap Október 8-án Vasárnap

Vergődő szívek

társadalmi dráma 5 felvonásban.

A főszerepben **BERKY LILLYVEL.****Szappanhab
kisasszony.**

Kacagató vígjáték.

Legujabb

háborús híradó.

HELYÁRAK: Páholy 5 személyre 6 kor. Zsöllye 80 fill. I-ső hely 60 fill. II-ik hely 40 fillér. III-ik hely 30 fillér. Közép erkély 60 fillér. Oldal erkély 40 fillér. Álló hely 30 fillér.

Előadások kezdete délután 4, 6 és este 8 órakor.

Szerdán Október 11-én Szerdán

Szerelmi baleset.

Óriási kacagató vígjáték.

HENNY PORTEN a főszerepben.

Nagyérdemű közönség! Amikor is megköszönöm az eddigi szíves pártfogásukat, előre is biztosítanom a n. e. közönséget, hogy nem nagy hangokkal, de annál őszintébben felhívhatom b. figyelmüket arra, hogy semmi áldozatot nem felemlíttem és az új szezónra olyan szép műsorokat kötöttem le, amivel csak a városi mozgó-színházai dicsekedhetnek. Kérem tehát továbbra is becses pártfogásukat. Kiváló tisztelettel: **WEISZ JENŐ.**

URÁNIA

Vasárnap Október 8-án Vasárnap

Megnyitó előadás!

Szenzációs nagy sláger műsorral!

A REJTÉLY

detektív dráma 4 felv. Főszereplők Haraszi Miel és Tarnay Ernő.

Ilyenek a férfiak.

Kacagató vígjáték 3 felvonásban.

A tanár falusi kalandja.

Humoros.

Deutschlanda világhírű német kereskedelmi tenger-
alattjáró megérkezése **Brémába.**

Előadások kezdete délután 4, 6 és este 8 órakor.

Helyárak a rendesek.

Páholy és kőrszék számozottak. A 8 órai előadásra jegyek előre válthatók **PAPP SÁNDOR** kerékpár-üzletében.

Csütörtökön Okt. 12. Csütörtökön

Biró Lajos szenzációs nagy színműve:

Sárga lilium.

Társadalmi dráma 4 felvonásban.

Jön! **HELLA MOJA.** Jön!A n. e. kö önség becses pártfogását kéri kiváló tisztelettel **Papp Sándor.**

Értesítés. Van szerencsém értesíteni az igen tisztelt gazdaközönséget, hogy mivel ez évi termésre a Hadi-termény Részvénytársaságtól a bevásárlásra a megbízást megkaptam, en-
::: nél fogva vásárolok mindenféle :::

gabonát, száraz fehér és tarka babot, kölest, krumlitt, a legmesszebbmenő, legkedvezőbb és a legmagasabb meghatározott árak mellett. ::: :::

Becsés pártfogásukat kérve vagyok kiváló tisztelettel **SZÜCS SÁNDOR** terménykereskedő. Csirkepiactér IV-ik kerület 86. szám Nagykörös. — 26-78

Esti Ujság!

Budapest legjobb és legfrissebb napilapja minden délután 4 óra-kor érkezik s kapható Nagykörosön

Székely Albert

könyvkereskedésben állandóan.

A legujabb harctéri híreket közli.

ÁRA 6 fillér. ::: :::

Egyedüli kapható: **Gerő Sándor** Ára: 1 és 2 kor. gyógyszerárban NAGYKÖRÖS.

NINCSEN PÁRJA

-AGERŐ-FÉLE-

**BOROSTYÁN
KENŐCSNEK!****Schiffer Márton** rőfös, divatáru és tetmetkezési vállalata **NAGYKÖRÖSÖN.**

Ajánlja dusan felszerelt tetmetkezési vállalatát a legdiszesebb kiviteltől a legegyszerűbbig. — Raktáron tartok selyem, atlasz és selyemmel himzett applikált szemfedeleket, lepedőket, párnákat. Érc-koporsók, sirkoszoruk nagy választékban. Elvállal tetetések rendezését és ravatalozását a legolcsóbban. Mint egyedüli kartellen kívüli üzlet, azon helyzetben vagyok, hogy szolid kiszolgálással és olcsó áráimmal továbbra is a n. é. közönség igényeit is kielégíthetem.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, — tisztelettel: **Schiffer Márton.**

Milliók könyve

1. Herczeg: A lép virága.	szegény ifjú története.
2. Szomaházy: — Mesék az író-gépről.	11. Szomaházy I.: A méltóságos asszony.
3. Farkas Pál: Egy önkéntes naplója.	12. Connan: A nábob kincse.
4. Doyle: Az üldöző.	13. Bródy Sándor: A tanítónő.
5. Mikszáth: Galamb a halltkában.	14. Ohnet: Alkony.
6. Pemberton: A kronstadti kém.	15. Herczeg F.: A Gyurkovics lányok.
7. Heltai: A Family Hotel.	16. Zola: Nantas.
8. Möller: Az arany — csináló regeje.	17. Salka: Beüdürlők.
9. Farkas Pál: Az üteg.	18. Croker: Lady Hildegard.
10. Feuillet: Egy	19. Gábor Andor: Untauglich ur.
	20. Savage R. H.: Hivatalos jeleség.

Haphatók: Székely Albert könyv- és papírkereskedésében. Nagykörös, Plac-tér.

Ujdonság!

A „Turcsányi“-féle szabadalmazott „**ludtömő** készülék” és szabadalmazott „**ludtömő**” kaloda. — Ezen kiváló eszközök segítségével bárki **hizlalhat**, — **tömhet** — ludat, nemcsak a szokásos kukoricával, de árpa, zab, vagy búkkönnyel is. A ludtömést és a készülékkel való bánásmódot kimerítően ismertető könyvvel együtt kapható, valamint a készülék működésben megtekinthető a feltalálónál helyben **Rákóczy-u. 261. sz. alatt**, a **KOLLÁRSZ**-féle nagygőzmalom mellett.

NAGYKÖRÖS. Turcsányi István.
Kiváló tisztelettel:

Értesítés! Van szerencsénk értesíteni az igen tisztelt gazdaközönseget, hogy **mindenféle haditerményt** vásárlunk, úgy mint **gabonát, tehér és tarka babot, burgonyát** a legmesszebbmenő legmagasabb meghatározott árak mellett. Gabonához zsákokat is adunk.

Becsés pártfogásukat kérve vagyunk kiváló tisztelettel: **NAGYKÖRÖS,** TERMÉNY- KERESKEDŐK. **VASS JÓZSEF és RIGÓ MIHÁLY** IV. kerület 23. szám.

Új és használt tankönyvek, író és rajzszerkek, iskola- **Székely Albert**
táskák nagy választékban kaphatók: könyvkereskedésében.

ZÓKY ISTVÁN épület- és géplakatos **Nagykörös.**
IV. Mentovich-utca 357. sz.

Elvállal mindennemű **épület és vasszerkezetek munkálatait**, valamint **gépjavitásokat, villanyvilágítási javításokat, villanycsengők bevezetését és javítását, modern sir- és drótkerítéseket** stb. stb. jutányos árak mellett szolid kivitelben készítik.

NEU JAKAB mezőgazdasági gépraktárában beszerezhetők: valódi **CORMICK**-féle tárcsás boronák, Aächer és Sack ekék, eredeti párosorú 12-14-16 soros Melichár vetőgépek, vasboronák és egyéb gazdasági eszközök. **Szecska**vágóknak drb., még a készlet tart, 50 korona.